

krajowa
inteligentna
specjalizacja

Ministerstwo Rozwoju,
Pracy i Technologii

Gospodarka cyrkularna w praktyce - ustalenia zespołu KIS w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii

Katowice, 23 czerwca 2021 r.

INTELIGENTE SPECJALIZACJE - kontekst europejski

STRATEGIA EUROPA 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

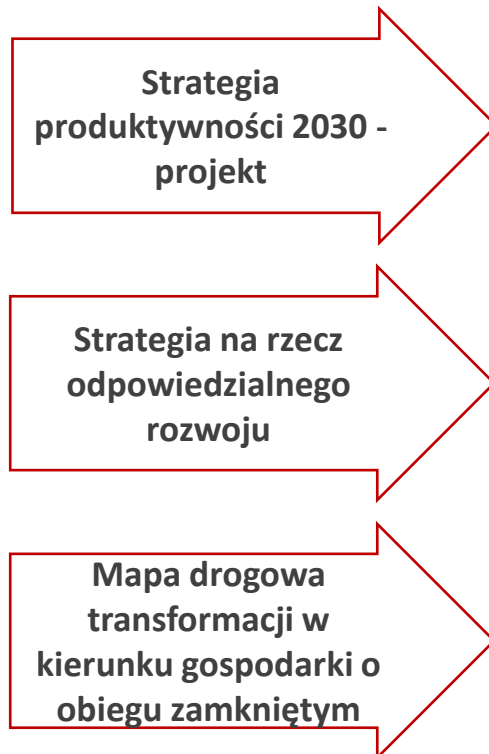
W Strategii wskazano **3 priorytety**:

- **wzrost inteligentny** (ang. *smart growth*), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach
- **wzrost zrównoważony** (ang. *sustainable growth*), czyli transformacja w kierunku gospodarki konkurencyjnej i niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów
- **wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu** (ang. *inclusive growth*), czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną

Aby realizować powyższe priorytety każdy z regionów i Państw Członkowskich Unii Europejskiej został zobowiązany do opracowania strategii inteligentnej specjalizacji

Strategia inteligentnej specjalizacji określa priorytety gospodarcze w obszarze B+R+I i skupienie inwestycji na obszarach zapewniających największy zwrot z inwestycji oraz zwiększenie wartości dodanej gospodarki i jej konkurencyjności na rynkach zagranicznych, przyczyniając się do poprawy jakości życia społeczeństwa oraz funkcjonowania środowiska naturalnego

INTELIGENTE SPECJALIZACJE - kontekst krajowy

KRAJOWE INTELIGENTNE SPECJALIZACJE:

KIS 1. Zdrowe społeczeństwo

KIS 2. Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno spożywczego i leśno-drzewnego

KIS 3. Biotechnologiczne i chemiczne procesy, bioprodukty i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska

KIS 4. Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii

KIS 5. Inteligentne i energooszczędne budownictwo

KIS 6. Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku

KIS 7. Gospodarka o obiegu zamkniętym – woda, surowce kopalne, odpady

KIS 8. Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocessy i nanoprodukty

KIS 9. Elektronika i fotonika

KIS 10. Inteligentne sieci i technologie informacyjno-komunikacyjne oraz geoinformacyjne

KIS 11. Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych

KIS 12. Inteligentne technologie kreatywne

KIS 13. Innowacyjne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających, konstrukcji morskich przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski i śródlądowy

INTELIGENTE SPECJALIZACJE - kontekst regionalny

Woj. zachodniopomorskie

Wielkogabarytowe konstrukcje wodne i lądowe
Zaawansowane wyroby metalowe
Produkty drzewno-meblarskie
Opakowania przyjazne środowisku
Produkty inżynierii chemicznej i materiałowej
Nowoczesne przetwórstwo rolno-spożywcze
Multimodalny transport i logistyka
Produkty oparte na technologiach informacyjnych

Woj. lubuskie

Zielona gospodarka - EKOINNOWACJE
Zdrowie i jakość życia - EKO-ROZWÓJ
Innowacyjny przemysł - ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ
Współpraca i kooperacja biznesowa

Woj. dolnośląskie

Branża chemiczna i farmaceutyczna
Mobilność przestrzenna
Żywność wysokiej jakości
Surowce naturalne i wtórne
Produkcja maszyn urządzeń, obróbka materiałów
Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT)

Woj. wielkopolskie

Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
Wnętrza przyszłości
Przemysł jutra
Wyspecjalizowane procesy logistyczne
Nowoczesne technologie medyczne
Rozwój oparty na ICT

Woj. opolskie

Technologie chemiczne (zrównoważone)
Zrównoważone technologie budownictwa i drewna
Technologie przemysłu maszynowego i metalowego
Technologie przemysłu energetycznego (w tym OZE, poprawa efektywności energetycznej)
Technologie rolno-spożywcze
Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska (Life and environmental science) - specjalizacja potencjalnie inteligentna

Woj. pomorskie

Technologie off-shore i portowo-logistyczne
Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie
Technologie efektywne w produkcji, przesyłce, dystrybucji i zużyciu energii i paliw oraz budownictwie
Technologie medyczne w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia się

Woj. kujawsko-pomorskie

Najlepsza bezpieczna żywność – przetwórstwo, nawozy i opakowania
Medycyna, usługi medyczne i turystyka zdrowotna
Motoryzacja, urządzenia transportowe i automatyka przemysłowa
Narzędzia, formy wtryskowe, wyroby z tworzyw sztucznych
Przetwarzanie informacji, multimedia, programowanie, usługi ICT
Biointeligentna specjalizacja – potencjał naturalny, środowisko, energetyka

Woj. mazowieckie

Bezpieczna żywność
Inteligentne systemy zarządzania
Nowoczesne usługi dla biznesu
Wysoka jakość życia

Woj. świętokrzyskie

Zasobooszczędne budownictwo
Przemysł metalowo-odlewniczy
Turystyka zdrowotna i prozdrowotna
Nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze
Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT)
Zrównoważony rozwój energetyczny
Branża targowo-kongresowa

Woj. śląskie

Energetyka
Medycyna
Technologie informacyjne i komunikacyjne
Zielona gospodarka
Przemysły wschodzące

Woj. łódzkie

Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)
Zaawansowane materiały budowlane
Medycyna, farmacja, kosmetyki
Energetyka, w tym odnawialne źródła energii
Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze
Informatyka i telekomunikacja

Woj. warmińsko-mazurskie

Ekonomia wody
Żywność wysokiej jakości
Drewno i meblarstwo

Woj. podlaskie

Przemysł rolno-spożywczy i sektory powiązane łańcuchem wartości
Sektor medyczny, nauki o życiu i sektory powiązane łańcuchem wartości
Ekoinnowacje, nauki o środowisku i sektory powiązane z nimi łańcuchem wartości
Przemysł metalowo-maszynowy, szklarski i sektory powiązane łańcuchem wartości
Transport, logistyka, handel – szlaki wodne i lądowe
Dziedzictwo kulturowe, sztuka, przemysły kreatywne

Woj. lubelskie

Biogospodarka
Medycyna i zdrowie
Energetyka niskoemisyjna
Informatyka i automatyka

Woj. podkarpackie

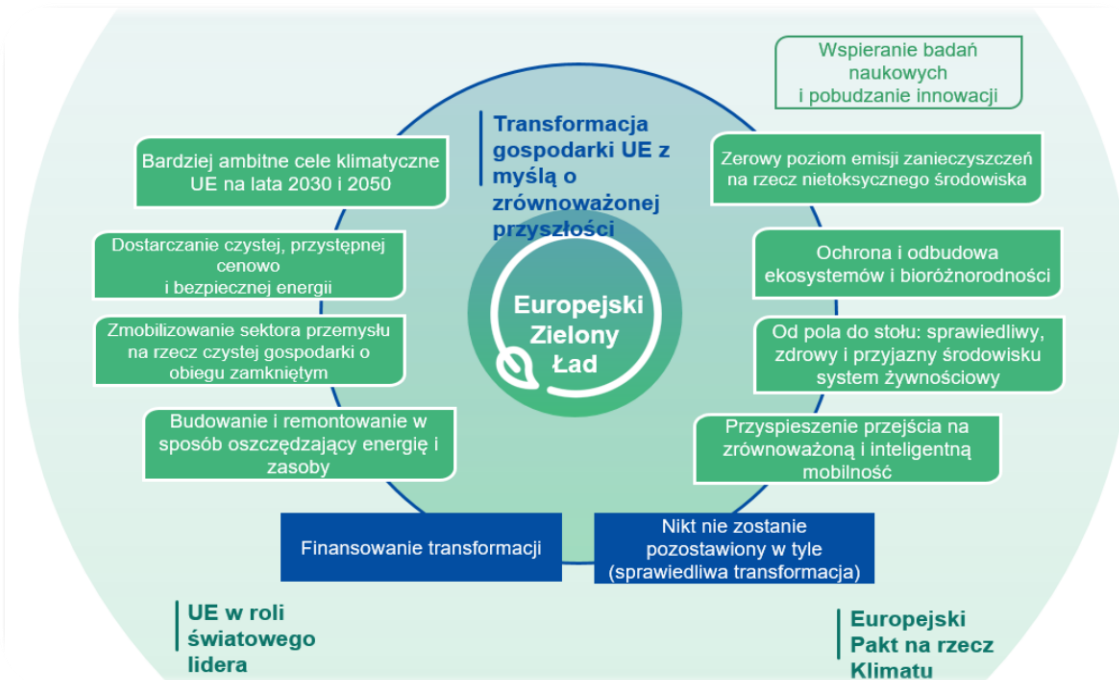
Lotnictwo i kosmonautyka
Jakość życia
Informacja i telekomunikacja (ICT)

GOZ – nowym modelem gospodarczym Europy 1/3

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD to nowa strategia wzrostu, która ma przekształcić Unię Europejską w neutralnie klimatycznie, sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo z nowoczesną zeroemisyjną gospodarką

4 priorytety strategii:

- Przekształcić UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo **żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce**
- Do 2050 r. przekształcić Europę w **pierwszy neutralny klimatycznie kontynent**
- **Oddzielić wzrost gospodarczy w UE od wykorzystania zasobów naturalnych**
- **Ochronić, zachować i poprawić środowisko naturalne Europy oraz zdrowie i dobrobyt Europejczyków**

GOZ – nowym modelem gospodarczym Europy 2/3

Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy.

Zapowiada inicjatywy obejmujące cały cykl życia produktów, ukierunkowane na:

- projektowanie zrównoważonych produktów
- wzmocnienie pozycji konsumentów i nabywców publicznych
- wdrożenie obiegu zamkniętego w procesach produkcyjnych
- wspieranie zapobieganie powstawaniu odpadów i promowaniu obiegu zamkniętego
- zagospodarowanie odpadów w Europie zamiast ich wywozu poza UE
- stworzenie dobrze funkcjonującego unijnego rynku surowców wtórnych
- wzmocnienie obiegu zamkniętego w środowisku wolnym od substancji toksycznych
- zapewnienie odpowiedniej opłacalności
- wspieranie procesu przejścia poprzez badania, innowacje i transformację cyfrową*

* Innowacje związane z gospodarką o obiegu zamkniętego i ich wprowadzenie na rynek mają być wspierane finansowaniem z Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, poprzez inteligentną specjalizację, oraz z programów LIFE i „Horyzont Europa”

GOZ – nowym modelem gospodarczym Europy 3/3

Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, przyjęta przez Radę Ministrów w 2019 roku, stanowi drogowskaz dla rozwoju tego systemu gospodarki w Polsce wskazujący konkretne działania do podjęcia

Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) to model gospodarczy, w którym, przy zachowaniu warunku wydajności, spełnione są następujące podstawowe założenia:

- a) wartość dodana surowców/zasobów, materiałów i produktów jest maksymalizowana
- b) ilość wytwarzanych odpadów jest minimalizowana, a powstające odpady są zagospodarowywane zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowywanie do ponownego użycia, recykling, inne sposoby odzysku, unieszkodliwienie

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji

Rola grupy roboczej

Grupy Robocze ds. krajowych inteligentnych specjalizacji są grupami eksperckimi o charakterze doradczym powołanymi przez **Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii** (MRPiT), wspierającymi funkcjonowanie procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) oraz system monitorowania Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS)

Spotkania GR stanowią forum wymiany opinii, informacji oraz doświadczeń przedsiębiorców oraz partnerów z otoczenia biznesu i nauki, zaangażowanych w realizację projektów o wspólnej tematyce, a także prowadzących działalność w zakresie danej inteligentnej specjalizacji, określonej w Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS)

The screenshot shows the website for the National Intelligent Specialization (KIS). At the top left is the KIS logo with the text "krajowa inteligentna specjalizacja". To the right is a search bar labeled "Szukaj...". Below the search bar are links for "Logowanie", "Kontakt", and "English". A dark navigation bar contains five menu items: "Co to jest inteligentna specjalizacja", "Jakie korzyści daje inteligentna specjalizacja", "Jak zarządzamy inteligentnymi specjalizacjami", "Co osiągamy dzięki inteligentnym specjalizacjom", and "Jak inteligentne specjalizacje realizowane są w regionach". Below this bar is a link for "Analizy i raporty". The main content area features a "SMARTRADAR" section with the text "SmartRadar - narzędzie do monitorowania inteligentnych specjalizacji" and two KIS logos. In the center is a large illustration titled "GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM" (Circular Economy) depicting a sustainable city with green buildings, trees, and recycling symbols. To the right is a "Wydarzenia" (Events) section with a calendar for "Czerwiec 2021" (June 2021).

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Nd
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji

Zadania grupy roboczej

- przygotowanie oraz aktualizacja Szczegółowego Opisu KIS
- określenie wizji rozwojowej/map drogowych wraz z identyfikacją mierzalnych celów
- udział w tworzeniu innych dokumentów powiązanych z wdrażaniem, monitorowaniem i ewaluacją inteligentnych specjalizacji oraz dokumentów strategicznych związanych z polityką technologiczną, przemysłową i innowacyjną,
- współpraca z innymi gremiami odpowiedzialnymi za monitorowanie i aktualizację krajowych inteligentnych specjalizacji, a także uczestnikami procesu przedsiębiorczego odkrywania
- identyfikowanie i aktualizacja barier rozwojowych w kontekście społeczno-gospodarczym
- współpraca z MRPiT i innymi podmiotami administracji centralnej, także w ramach Grupy Konsultacyjnej
- współpraca przy analizie wyników monitorowania KIS
- współpraca z MRPiT, instytucjami pośredniczącymi PO IR oraz przedstawicielami instytucji regionalnych odpowiedzialnych za regionalne inteligentne specjalizacji

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji

Opis specjalizacji 1/2

Krajowa Inteligentna Specjalizacja 7. GOZ – woda, surowce kopalne, odpady wskazuje preferencyjne obszary wsparcia prac badawczych, rozwojowych i innowacyjnych (B+R+I), służące transformacji polskiej gospodarki w kierunku modelu gospodarki o obiegu zamkniętym

Opis specjalizacji zawiera rozwiązania techniczne i technologiczne, narzędzia, modele, metody, procesy, systemy wsparcia, materiały zgodne z założeniami modelu GOZ

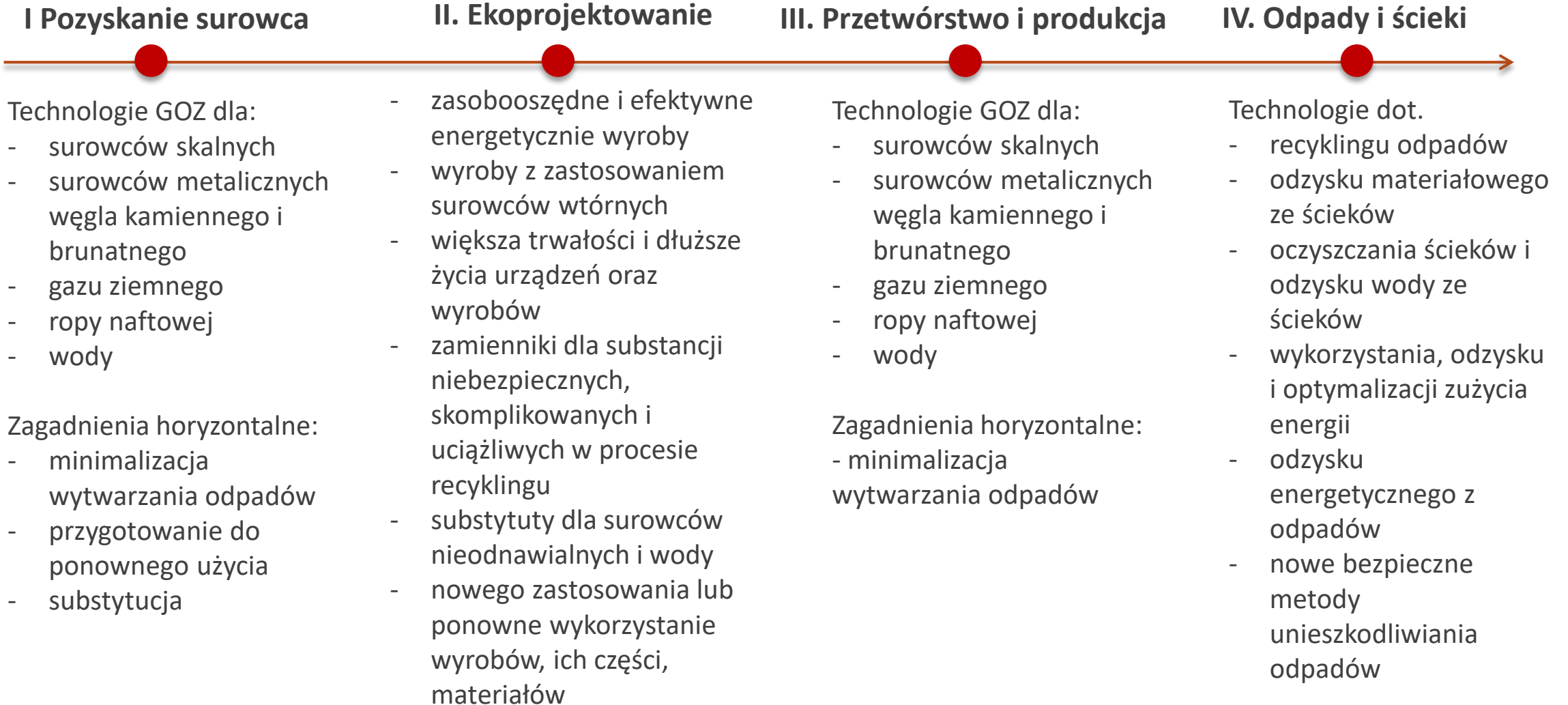
Zmiany wynikające z wdrażania GOZ wiążą się nie tylko z innowacjami technologicznymi i produktowymi, ale także z nowymi rozwiązaniami systemowymi, legislacyjnymi, organizacyjnymi, finansowymi i edukacyjnymi z uwzględnieniem łańcucha wartości i wszystkich interesariuszy

Cztery obszary KIS 7 GOZ - woda, surowce kopalne, odpady

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji

Opis specjalizacji 2/2

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji – wsparcie MRPiT w realizacji MD GOZ

Podgrupy zadaniowe 1/3

Podgrupa nr 4 ds. wypracowania założeń do studium wykonalności stworzenia dedykowanej platformy na surowce wtórne

W trakcie realizacji – przeprowadzona została wstępna analiza rynkowa do kątem istniejących inicjatyw dot. handlu surowcami wtórnymi, otoczenia regulacyjnego, wyzwań związanych z platformą , która służyć ma uczestnikom rynku w celach informacyjnych (na temat podaży i popytu) jak i w celach handlowych)

Podgrupa nr 5 ds. opracowania koncepcji rządowej platformy informacyjnej na temat GOZ

W trakcie realizacji – przygotowany został docelowy układ graficzny platformy zgodny z wytycznymi stosowanymi na wszystkich stronach internetowych w domenie gov.pl.; we współpracy z MRPiT, KPRM , KOZK IOŚ - POB oraz innymi ekspertami przygotowany był zakres tematyczny platformy związany z GOZ (co to jest GOZ itd.)

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji - wsparcie MRPIT w realizacji MD GOZ

Podgrupy zadaniowe 2/3

Podgrupa nr 6 ds. analizy możliwości wprowadzenia zmian w systemie podatkowym, które umożliwiłyby zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw działających w oparciu o modele biznesowe GOZ

W trakcie realizacji – wypracowane zostały 2 propozycje ulg podatkowych do USTAWY z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych z wykorzystaniem audytu GOZ (na starcie) i wskaźników GOZ (do zmierzenia efektów projektów)

Podgrupa nr 7 ds. opracowania propozycji zmian w prawie zamówień publicznych, które generowałyby popyt na produkty i usługi wytworzone w ramach modeli biznesowych GOZ.

W trakcie realizacji – przeanalizowano obecny kształt przepisów pod kątem barier dla zielonych zamówień, przygotowano zakres zmian w przepisach PZP oparty o stan prawny zgodny ze znowelizowaną ustawą, która weszła w życie z dniem 1.01.2021

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji - wsparcie MRPIT w realizacji MD GOZ

Podgrupy zadaniowe 3/3

Podgrupa nr 11 ds. przygotowania rekomendacji dla weryfikacji procesów produkcyjnych, pod kątem ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów i uwzględnienia w tych procesach wykorzystania odpadów

W trakcie realizacji – założeniem dokumentu jest opracowanie wytycznych mających na celu optymalizację procesów produkcyjnych pod kątem surowcowo-odpadowym; przygotowany został zakres prac, spis treści, harmonogram etapów prac wraz z określeniem sektorów, które będą objęte analizą; na ten moment przygotowane zostało wprowadzenie

Podgrupa nr 12 ds. wypracowania rekomendacji i wniosków do rozporządzeń określających warunki utraty statutu odpadu

W trakcie realizacji – przeprowadzono analizę warunków prawno – organizacyjnych związanych ze sprawnym przygotowywaniem rozporządzeń dot. utraty statusu odpadu ; zidentyfikowano brak procedury wnioskowania o uzyskanie statusu utraty odpadów, niskiej aktywności wytwórców odpadów w zakresie podejmowania starań nad uzyskaniem rozporządzenia w sprawie określenia szczegółowych kryteriów utraty statusu odpadów i zmiany statusu z odpadu na produkt uboczny lub nowy produkt handlowy, zidentyfikowano potrzebę zdefiniowania kluczowych, potencjalnych barier utrudniających występowanie wytwórców odpadów o uzyskanie rozporządzenia o utracie statusu

Grupa robocza ds. krajowych inteligentnych specjalizacji

Inne działania grupy roboczej

- identyfikacja kluczowych technologii związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym w obszarze surowców kopalnych, wody, ścieków i odpadów
- udział w pracach nad wypracowaniem wskaźników GOZ (w ramach projektu „oto-GOZ”(Gospostrateg)
- identyfikacja barier rozwojowych wraz z propozycjami ich rozwiązania
- wypracowanie stanowisk GR do projektów inicjatyw, rozporządzeń na poziomie UE (CEAP 2, green claims, zrównoważone produkty, itp)
- wypracowanie stanowisk GR do projektu strategii, ustaw czy rozporządzeń krajowych (m.in. ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, Białej Księgi Rozwoju Przemysłu)
- udział w projektach zewnętrznych realizowanych na zlecenie PARP , MRPiT (badanie dot. wsparcia przedsiębiorstw w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz analiza inteligentnej specjalizacji w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych)

Dziękuję za uwagę

Jolanta Okońska-Kubica

Przewodnicząca Grupy roboczej

KIS 7. Gospodarka o Obiegu Zamkniętym – woda, surowce kopalne, odpady

Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii

www.smart.gov.pl